

Stemrechtloos aandeel is kostenbesparend maar zeker geen simpele rechtsfiguur

Regeling vooral toepasbaar als slechts financiële deelname in vennootschap gewenst is

Rogier Wolf

Voorlopig zal het kabinet geen (nieuw) wetsvoorstel voor de personenvennootschappen of de nv indienen, omdat het eerst ervaring wil opdoen met het nieuwe bv-recht. Dat houdt in dat het bv-recht sinds de inwerkingtreding op 1 oktober 2012 van de Wet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht het meest vooruitstrevende onderdeel van het ondernemingsrecht is.

Eerder is in het FD gedebatteerd over de (on)gevaarlijke valkuilen voor bestuurders bij vaststelling van de jaarrekening in de bv. Essentieel punt in deze discussie is dat bestuurders van een bv, indien zij tevens alle aandeelhouders van die bv zijn, zich ervan bewust moeten zijn dat de ondertekening van de jaarrekening leidt tot vaststelling daarvan. Vanaf dat moment moet de jaarrekening binnen acht dagen gepubliceerd worden. De accountant dient op dit gevolg te wijzen; de notaris op de mogelijkheid om van deze regel in de statuten af te wijken.

De regel geldt echter alleen als alle overige vergadergerechtigden in de gelegenheid worden gesteld om kennis te nemen van de opgemaakte jaarrekening. Ook moeten zij met deze wijze van vaststelling hebben ingestemd. Vergadergerechtigden van de bv, bijvoorbeeld houders van stemrechtloze aandelen, hebben het recht de algemene vergadering bij te wonen en daarin het woord te voeren. Het stemrechtloze aandeel, dat met de wet flex-bv in het Nederlandse vennootschapsrecht is geïntroduceerd, heeft alle rechten die zijn verbonden aan een gewoon aandeel, met uitzondering van het stemrecht. Andere vergadergerechtigden zijn bijvoorbeeld houders van certificaten met vergaderrecht.

Het stemrechtloze aandeel is, vergeleken met certificering, eenvoudig en kostenbesparend. Het is vooral toepasbaar in situaties waarin slechts financiële deelname in de bv gewenst of vereist is, bijvoorbeeld in een familievennootschap, bij bedrijfsopvolging, joint ventures of private equity.

Het stemrechtloze aandeel is echter geen gemakkelijke rechtsfiguur. Veel regels beschermen deze aandeelhouder tegen afbreuk van zijn rechten. Deze beschermingsregels roepen bovendien vragen op. Niet altijd is duidelijk wat onder

‘afbreuk’ moet worden verstaan.

Daarnaast zal de onder het oude recht bestaande discussie over de vraag wanneer er sprake is van met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten, nog enige tijd bestaan. Het overgangsrecht neemt die discussie en rechtsonzekerheid niet weg. Het is bovendien niet altijd even goed doordacht.

Van de hiervoor genoemde hoofdregel van de vereenvoudigde vaststelling kan geen gebruik worden gemaakt indien in een bv sprake is van een — weliswaar vergadergerechtigde — stemrechtloze aan-

deelhouder die niet tevens bestuurder is.

De wet flex-bv biedt inderdaad meer flexibiliteit om een bv in te richten. Waarschijnlijk zal echter, als gebruikgemaakt wordt van de nieuwe mogelijkheden van kapitaalparticipatie zonder stemrecht, meer nadruk komen te liggen op de open norm van de vennootschappelijke redelijkheid en billijkheid. Het bv-recht is dankzij de flex-bv wel flexibeler maar niet eenvoudiger geworden.

Rogier Wolf is advocaat en partner bij TeekensKarstens advocaten notarissen.